

**Відповіді до завдань II етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади з правознавства
2021-2022 навчального року**

11 клас

Завдання I

Заповніть пропуски.

1. Діяння, передбачене частиною першою статті 173 «Булінг (цькування) учасника освітнього процесу», вчинене _____ або _____ особами віком від _____ до _____ років, – тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від _____ до _____ неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або _____ на строк від двадцяти до сорока годин.

Відповідь: Діяння, передбачене частиною першою статті 173 «Булінг (цькування) учасника освітнього процесу», вчинене *малолітніми або неповнолітніми* особами віком від *чотирнадцяти до шістнадцяти* років, –

тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або *громадські роботи* на строк від двадцяти до сорока годин.

2. Не допускається прийняття на роботу осіб молодше _____ років.

За згодою одного із батьків або особи, що його замінює, можуть, як виняток, прийматись на роботу особи, які досягли _____ років.

Для працівників віком від 16 до 18 років – _____ годин на тиждень, для осіб віком від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 15 років, які працюють в період канікул) – _____ години на тиждень.

Відповідь: Не допускається прийняття на роботу осіб молодше *шістнадцяти* років.

За згодою одного із батьків або особи, що його замінює, можуть, як виняток, прийматись на роботу особи, які досягли *п'ятнадцяти* років.

Для працівників віком від 16 до 18 років – 36 годин на тиждень, для осіб віком від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 15 років, які працюють в період канікул) – 24 години на тиждень.

3. Засновниками молодіжних та дитячих громадських організацій можуть бути _____, які досягли _____-річного віку і перебувають _____.

Відповідь: Засновниками молодіжних та дитячих громадських організацій можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які досягли 14-річного віку і перебувають в Україні на законних підставах.

4. Молодіжна політика в Україні здійснюється з дотриманням таких принципів (назвіть їх).

Відповідь: відповідно до ст. 4 Закону України «Основні засади молодіжної політики» молодіжна політика в Україні здійснюється з дотриманням таких принципів:

- 1) рівності прав дітей та молоді;
- 2) участі молоді;
- 3) обґрунтованості;

4) міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії.

Кількість балів: 18 б.

Завдання II

Задача 1

Громадянин Петров В.В., копаючи погріб у себе на земельній ділянці, знайшов горщик із мідними та срібними монетами I тисячоліття до нашої ери які є пам'яткою історії та культури.

Він негайно про знахідку повідомив місцеву поліцію та орган місцевої влади та по їх приїзду передав скарб їм.

Чи має право Петров на винагороду, якщо право власності на цей скарб набуває за законодавством держава і, якщо так, то у якому розмірі?

Відповідь

Цивільний кодекс України:

Стаття 343. Набуття права власності на скарб

1. Скарбом є закопані у землі чи приховані іншим способом гроші, валютні цінності, інші цінні речі, власник яких невідомий або за законом втратив на них право власності.

2. Особа, яка виявила скарб, набуває право власності на нього.

Якщо скарб був прихований у майні, що належить на праві власності іншій особі, особа, яка виявила його, та власник майна, у якому скарб був прихований, набувають у рівних частках право спільної часткової власності на нього.

3. У разі виявлення скарбу особою, яка здійснювала розкопки чи пошук цінностей без згоди на це власника майна, в якому він був прихований, право власності на скарб набуває власник цього майна.

4. У разі виявлення скарбу, що становить культурну цінність відповідно до закону, право власності на нього набуває держава.

Особа, яка виявила такий скарб, має право на одержання від держави винагороди у розмірі до двадцяти відсотків від його вартості на момент виявлення, якщо вона негайно повідомила Національній поліції або органів місцевого самоврядування про скарб і передала його відповідному державному органу або органу місцевого самоврядування.

Якщо скарб, що становить культурну цінність, був виявлений у майні, що належить іншій особі, ця особа, а також особа, яка виявила скарб, мають право на винагороду у розмірі до десяти відсотків від вартості скарбу кожна.

5. Положення цієї статті не поширюються на осіб, які виявили скарб під час розкопок, пошуків, що проводилися відповідно до їхніх трудових або договірних обов'язків.

Згідно Цивільного кодексу України, а саме п. 4 ст. 343 (набуття права власності на скарб) громадянин який виявив скарб, що є пам'яткою історії та культури має право на винагороду у розмірі до 20 % від його вартості на момент виявлення, якщо він негайно повідомив про це поліцію або орган місцевого самоврядування та передала скарб відповідному державному органу або органу місцевого самоврядування .

Задача 3

Унаслідок аварії на заводі «Кристал» у м. Орнаменську відбувся викид отруйних речовин в атмосферу. У зв'язку з цим гранично допустима норма концентрації у повітрі деяких отруйних речовин була перевищена в кілька разів. За наказом головного лікаря санітарно-епідеміологічної служби Морозенка інформація про викид в атмосферне повітря забруднюючих хімічних речовин до відома населення не доводилася.

Які екологічні права громадян порушені у даній ситуації?

До якого виду юридичної відповідальності може бути притягнуто Морозенка?

Свою відповідь обґрунтуйте.

Відповідь:

У ситуації, що аналізується, має місце порушення права громадян на одержання нової і достовірної інформації про стан довкілля та його вплив на здоров'я. Морозенко повинен бути притягнений до кримінальної відповідальності, оскільки скоїв злочин, передбачений ст.238 ККУ (приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення) об'єктом цього злочинну є встановлений з метою збереження екологічної безпеки та захисту здоров'я людей, забезпечення рослинного і тваринного світу порядок інформування про екологічний стан, а також право громадян на отримання у встановленому порядку повної, достовірної та своєчасної інформації про стан навколишнього природного середовища, здоров'я населення, наявні та можливі фактори ризику для нього та їх ступінь тощо. Предметом цього злочину виступають відомості про екологічний стан, який пов'язаний із забрудненням повітря, земель, харчових продуктів і т ін. Об'єктивна сторона полягає у прихованні відомостей про екологічний стан. Суб'єктивна сторона характеризується прямим умислом. Суб'єкт злочину спеціальний.

Кількість балів: 28 б.

Завдання III

Дайте визначення поняттям:

дитяче громадське об'єднання – добровільне об'єднання фізичних осіб віком від 6 до 18 років, крім випадків, визначених цим Законом, та/або дитячих громадських організацій для забезпечення реалізації та захисту прав і свобод дітей, задоволення їхніх особистісних, суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших, потреб та інтересів; (закон України «Про основні засади молодіжної політики»);

молодіжне громадське об'єднання – добровільне об'єднання фізичних осіб віком від 14 до 35 років, крім випадків, визначених цим Законом, та/або молодіжних громадських організацій для забезпечення реалізації та захисту прав і свобод молоді, задоволення її суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших, потреб та інтересів; (закон України «Про основні засади молодіжної політики»);

державний службовець – це громадянин України, який займає посаду державної служби в органі державної влади, іншому державному органі, його апараті (секретаріаті) (далі – державний орган), одержує заробітну плату за рахунок коштів державного бюджету та здійснює встановлені для цієї посади повноваження, безпосередньо пов'язані з виконанням завдань і функцій такого державного органу, а також дотримується принципів державної служби;

адміністративна відповідальність – це відповідальність за правопорушення, передбачені цим Кодексом України про адміністративні правопорушення, настає, якщо ці порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до закону кримінальної відповідальності, якій підлягають особи, що досягли на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку;

бюджетна система України – сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права.

Кількість балів: 10 б.

Завдання IV

Складіть схему «Види податків України»

Які види відповідальності передбачено для порушників податкового законодавства?

За податкові правопорушення особи, які не сплатили податки, можуть бути притягнуті до адміністративної, кримінальної та фінансової відповідальності.

Кількість балів: 15 б.

Завдання V

1. У чому полягає відмінність кримінального правопорушення від інших правопорушень?

Будь-яке правопорушення заподіює шкоду (чи містить у собі загрозу заподіяння шкоди) певним суспільним відносинам, що й визначає його соціальну і правову природу як правопорушення. Але ступінь суспільної небезпечності різних видів правопорушень різна, а кримінальне правопорушення в системі правопорушень – найбільш небезпечні. Це обумовлено і важливістю об'єкта, посягання на який визнається кримінальним правопорушенням, і характером і тяжкістю шкоди, способом вчинення діяння, формою і ступенем вини, мотивами і метою, а також всіма іншими об'єктивними і суб'єктивними його ознаками. Такий висновок

підтверджується порівняльним аналізом кримінальних правопорушень та інших правопорушень, зокрема найбільш близьких до кримінальних правопорушень адміністративних деліктів.

Визначте склад кримінального правопорушення в наведених випадках.

А) 17-річна Н. та 12-річна О., за попередньою змовою, вночі, зламавши замок, пограбували магазин, викравши товари на суму більш ніж 230 тис. грн.

Діяння 17-річної Н. підпадають під ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 185 КК України. 12-річна О. підлягає звільненню від покарання, оскільки не досягла віку кримінальної відповідальності.

Б) водій мікроавтобуса М. перевищив швидкість на слизькій дорозі та, втративши керування, скоїв аварію, у якій загинули й отримали тяжкі тілесні ушкодження декілька пасажирів.

Дії водія мікроавтобуса М. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 286 КК України зокрема у порушенні Правил дорожнього руху, яке потягло за собою настання дорожньо-транспортної пригоди: настання смерті та отриманні тяжких тілесних ушкоджень пасажирів мікроавтобуса, яким він керував.

3. Хто такі треті особи в цивільному процесі? Наведіть приклади.

Цивільний процесуальний кодекс України

Стаття 52. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору

1. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, можуть вступити у справу до закінчення підготовчого провадження або до початку першого судового засідання, якщо справа розглядається в порядку спрощеного позовного провадження, подавши позов до однієї або декількох сторін.

Характерні риси третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору:

- 1) є суб'єктами спірного матеріального правовідношення;
- 2) вступають у процес добровільно;
- 3) вступають у процес шляхом подання позовної заяви;
- 4) вступають у процес до закінчення судового розгляду;
- 5) можуть бути як фізичними, так і юридичними особами;
- 6) можуть претендувати на весь предмет спору або на його частину;
- 7) мають інтереси, які, як правило, протистоять інтересам обох сторін, але можуть суперечити і інтересам однієї з них;
- 8) мають всі процесуальні права і обов'язки позивача.

Третю особу, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору, необхідно відрізняти від співпозивача. Вимоги співпозивачів завжди адресовані до відповідача і не виключають одна одну. Позов третьої особи, на відміну від позову співучасників, не може бути заявлений спільно з первісним позовом: вимога первісного позивача і вимога третьої особи направлені на один і той же об'єкт спору, але вони виключають одна одну; ці особи, як претенденти на один і той же об'єкт спору, знаходяться в спорі і між собою (спір претендентів).

Стаття 53. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору

1. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, можуть вступити у справу на стороні позивача або відповідача до закінчення

підготовчого провадження у справі або до початку першого судового засідання, якщо справа розглядається в порядку спрощеного позовного провадження, у разі коли рішення у справі може вплинути на їхні права або обов'язки щодо однієї зі сторін. Їх може бути залучено до участі у справі також за заявою учасників справи.

У цивільній справі № 476/74/21 за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_3 про визнання права власності на земельну ділянку недійсним та скасування державної реєстрації права власності на земельну ділянку Єланецький районний суд Миколаївської області залучив у якості третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору відділ у Єланецькому районі Головного управління Держгеокадастру, оскільки рішення суду могло встановлювати на обов'язок відповідного органу щодо вчинення юридично значущих дій.

Загальна кількість балів

91 б.